

Sygn. akt VIII Gz 39/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Wojciech Wołoszyk

Sędziowie : SSO Barbara Jamiołkowska

SSO Elżbieta Kala

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś.

przeciwko (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w M.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 17 grudnia 2013 r. , sygn. akt VIII GC 111/13

postanawia:

oddalić zażalenie

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy oddalił wniosek o wyłączenie Sędziego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy E. G.. Sąd Rejonowy ustalił, iż na rozprawie w dniu 4 grudnia 2013 roku pełnomocnik pozwanej wniósł o wyłączenie SSR E. G. a podstawą wniosku była wątpliwość co do bezstronności sędziego, wobec oddalania przez sąd ponawianych wniosków dowodowych, które mają wykazać istotne dla sprawy okoliczności „ w postaci pozycji dominującej strony powodowej i jej nadużywania”. Zdaniem Sądu Rejonowego, zgodnie z art. 49 k.p.c. sąd wyłącza sędziego jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie. Podnoszone przez pozwanego we wniosku okoliczności nie mogą stanowić podstawy do wyłączenia sędziego. Zaistniałe według wnioskodawcy uchybienia proceduralne mogą być zwalczane w ramach środków odwoławczych i tym samym podlegają kontroli instancyjnej. Strona nie może natomiast, poprzez składanie nieuzasadnionego wniosku o wyłączenie sędziego, wpływać na skład sądu rozpoznającego sprawę...” (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2010 r., IIPK 344/09, LEX nr 603421), również okoliczność, że sędzia reprezentuje pogląd prawny niekorzystny dla strony, nie uzasadnia wyłączenia go od rozpoznania sprawy z mocy art. 49 k.p.c. Zarzuty godzące w dokonaną przez sąd I instancji ocenę zebranego materiału dowodowego mogą być przedmiotem środków odwoławczych. Nie mogą natomiast być uważane za samodzielną podstawę wniosku o wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy” (por. post. SN z 21.04.2011 r., III UZ 9/11, LEX nr 966824). Samo przeświadczenie strony co do tego, że sędzia prowadzi proces wadliwie, zwłaszcza nieobiektywnie, nie jest przesłanką do żądania wyłączenia sędziego. Dlatego też wniosek o wyłączenie sędziego został oddalony przez Sąd I instancji.

Powyższe postanowienie zaskarżył pozwany, zarzucając mu naruszenie art. 49 kpc poprzez przyjęcie, iż nie zachodzą przesłanki do wyłączenia sędziego opisane w treści wniosku, wnosząc w związku z tym o zmianę przedmiotowego postanowienia i uwzględnienie wniosku o wyłączenie Sędziego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy E. G. od rozpoznania sprawy. Zdaniem pozwanego, zgodnie z doktryną, jak i judykaturą, wyłączenie sędziego może nastąpić nie tylko z przyczyn wymienionych w art. 48 § 1 k.p.c., ale także na podstawie jakichkolwiek okoliczności, które mogą wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego, niezależnie od tego, czy odnoszą się one do stosunku służbowego czy też emocjonalnego między sędzią a stroną. W przedmiotowej sprawie zachodzi uzasadnione przekonanie strony pozwanej o naruszeniu zasady bezstronności znajdujące odzwierciedlenie zwłaszcza w konsekwentnym oddalaniu przez sąd ponawianych przez stronę pozwaną wniosków dowodowych o doniosłym znaczeniu dla jej prawidłowego rozstrzygnięcia. Pozwana podnosi, iż nie wskazywała jako podstawy wyłączenia błędnej oceny prawnej sprawy, bowiem kwestia ta może być badana dopiero w drodze zaskarżenia ewentualnie niekorzystnego rozstrzygnięcia przez Sąd II instancji. Pozwana podniosła natomiast błędy proceduralno-porządkowe, których dopuścił się Sąd Rejonowy w Bydgoszczy stanowiące wyraz jego stronniczości i mogące stanowić podstawę zastosowania art. 49 k.p.c. (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 1972 r., I PZ 9/72, LEX nr 7068). Nierówne traktowanie stron przez SSR Elżę Grzybowską w zakresie inicjatywy dowodowej, sprawia, że sędzia ta nie gwarantuje wykluczenia wszelkich nieprawidłowości w sprawie w sposób wystarczający. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20 lipca 2004 r., SK 19/02 jednoznacznie stwierdził, że to właśnie instytucja wyłączenia sędziego służy zapewnieniu realnej bezstronności sądu, jak i umacnianiu autorytetu wymiaru sprawiedliwości, podkreślając, że dzieje się tak przez usuwanie choćby pozorów braku bezstronności. Ponadto należy podkreślić, że Sąd Najwyższy wskazał, że samoistną podstawą do wyłączenia sędziego w rozumieniu art. 49 k.p.c. stanowić może właśnie niechętny stosunek sędziego do strony okazywany w toku postępowania (vide postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1984 r., II CZ 117/84, LEX nr 8643). Sąd Najwyższy stwierdził też, że orzeczenie o wyłączeniu sędziego jest niezbędne zawsze, gdy przynajmniej u jednej ze stron, powstało choćby subiektywne - ale uzasadnione - wątplenie co do bezstronności sędziego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2009 r., II CSK 61/09., LEX nr 523586). W ocenie pozwanej, prowadzenie postępowania dowodowego w sposób uniemożliwiający jej wykazanie niezwykle istotnej dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy kwestii, nie jest wynikiem jedynie błędnego stosowania przepisów proceduralnych. Pozwana konsekwentnie stara się bowiem wykazać, iż powód dopuszczał się praktyk ograniczających konkurencję, co jest sankcjonowane na podstawie przepisów Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z dnia 16 lutego 2007 r. i niesie za sobą doniosłe skutki prawne. Ustalenie powyższych okoliczności może nastąpić tylko w wyniku przeprowadzenia dowodu z dokumentów, o co wielokrotnie wносиła strona pozwana. Niezrozumiały dla strony pozwanej upór sądu przejawiający się w oddalaniu kolejnych wniosków dowodowych w przedmiotowym zakresie niewątpliwie uzasadnia podejrzenia o braku bezstronności, tym samym wniosek o wyłączenie Sędziego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy E. G..

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Zażalenie okazało się niezasadne.

Zgodnie z art. 49 kpc podstawą do wyłączenia sędziego jest istnienie uzasadnionych okoliczności wywołujących wątpliwość co do jego bezstronności. Wskazanie tych okoliczności spoczywa na osobie, która domaga się wyłączenia sędziego, przy czym nie wystarczą tu jakiegokolwiek okoliczności zachodzące w odniesieniu do osoby sędziego, lecz takie, które mogłyby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego. Sąd co do zasady uznawany jest za bezstronny i dopiero wykazanie, że istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie, zasadę tę podważa. Słusznie stwierdził Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w postanowieniu z dnia 29 sierpnia 2012 r., sygn.. akt III AUz 95/12, iż „w aspekcie względnych podstaw wyłączenia sędziego z art. 49 k.p.c. istotne są nie subiektywne wrażenia strony o konieczności wyłączenia sędziego, lecz konkretne fakty, świadczące o różnym traktowaniu stron, nieprzychylności wobec jednej ze stron, co uzasadniać mogłoby subiektywne wątplenie o bezstronności sędziego. Tylko takie traktowanie może u strony (a także u postronnych) wywoływać wątpliwości co do bezstronności sędziego i stać się przyczynkiem do wyłączenia sędziego”. W tym kontekście należy zatem rozważyć wniosek pozwanej. Jediną okolicznością uzasadniającą ów wniosek jest

oddalenie wniosków dowodowych pozwanej. Słusznie podkreślił Sąd Rejonowy, iż zaistniałe według wnioskodawcy uchybienia proceduralne mogą być podważane tylko w ramach środków odwoławczych i tym samym podlegają kontroli instancyjnej. Wbrew temu co twierdzi pozwana, ewentualne uchybienia Sądu nie mogą być oceniane jako błędy o charakterze czysto porządkowym, gdyż sąd nie ma obowiązku uwzględnienia wszystkich wniosków dowodowych a samo ich oddalenie nie może być traktowane niejako automatycznie jako uchybienie procesowe. Uchybieniem takim jest dopiero niewydanie w ogóle postanowienia dowodowego. Analizując zaś merytorycznie decyzje Sądu I instancji dotyczące wniosków dowodowych, należałoby już wkroczyć w sferę orzeczniczą, która może być przedmiotem oceny wyłącznie w postępowaniu odwoławczym. W niniejszej sprawie, na jej obecnym etapie, Sąd II instancji nie jest zaś do tego uprawniony. Sąd Okręgowy podziela pogląd Sądu Najwyższego zawarty w cytowanym przez Sąd Rejonowy postanowieniu z dnia 21.04.2011 r., III UZ 9/11, LEX nr 966824, iż zarzuty godzące w dokonaną przez sąd I instancji ocenę zebranego materiału dowodowego mogą być przedmiotem środków odwoławczych. Nie mogą natomiast być uważane za samodzielną podstawę wniosku o wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy. Nie można poprzez składanie nieuzasadnionego wniosku o wyłączenie sędziego wpływać na skład sądu rozpoznającego sprawę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2010 r., II PK 344/09).

W związku z powyższym zażalenie oddalono w oparciu o art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.